

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Dimarts 12 de Octubre de 1897

Num. 3.390

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	10 pta.
a provincies trimestre.	350
Extranjer y Ultramar.	7
Anuials, à preus convencionals.	7

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Malloré, carrer Junquera, 6.

No's retornen los originals encara que no's publicquin, després

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la

La que paga més contribució de la província
FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

MALALTS DELS ULLS

Lo DOCTOR BIADA, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, ex-quefe de clínica y ab titol de las universitats de Berlin y Wurzburg, ex-ajudant dels Drs. Wecker y Landolt de Paris.

Reb en CONSULT á Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 á 12 y de 4 á 5.

Arrabal alt de Jesús, 38, sobre 'l Correu.

Los demés dies á Barcelona, Claris, 44, cantonada á la Gran Vía, de 11 á una y de 4 á 5.

PERA 'L DIA DELS MORTS

RIPOLL

Reus.—Carrer de St Joan, 18, segon.—Reus.

Vinyas Americanas

Marcial Ombrás (Propietari) sup abra

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, per milions.—Preus redunits y autenticitat garantizada.—Cinch milions d'estacas, y un milió de barbats.

GAS REÜSENSE

Aquesta Societat instala canyeries y aparatos d'iluminació y calefacció á qui ho soliciti, sens cap gasto per part del solicitant, mediànt lo pago del gás á 30 céntims de peseta lo metre cúbich, y ab tal que'l consum anyal arribi á una cantitat determinada.

Pera més informes y detalls, dirigirse á la fàbrica.

SECCIÓ DOCTRINAL

No fa molts dies tinguerem ocasió de parlar una estona ab un infeli soldat que acabava d'arribar de Cuba, malelt, casi a les portes de la mort, com tots los que d'allí tornan.

Després d'explicarnos las mil penitències de la campanya, lo cansament y la miseria que sufreixen, tant en los que van d'operacions com los que estan de guarnició, ens digué: Pero no 's creguï vosté que lo que mes aterra siguin aquestas penitències. Es veritat que aqueixos sufriments han estat la causa de nostra malaltia, pero lo que mes ens ha ègravat, lo que 'ns ha portat al lamentable extrém en que hem arribat, ha sigut los sufriments del visige, los sufriments passats á bordo del vapor de la Trassatlàntica. Un bon número de nostres companys ne ho han pogut resistir, y han anat de cap á l'ayga sens poguer tindrer lo con-

cepció obèra. Ils talles s'han d'abrir amb el sol d'abressar á sa família, que era la mea gran ilusió que s'havien forjat al embarcarse.

Nos esplicá detalladament lo que han passat al barco, y ens ha sublevat lo sentiments. Casí nos havem resistit á creureho, puig nos repugna creure que hi haja goberns y sera capassos de sometre á un tal martiri als que han donat la seva salut y han exposat mil cops la seva vida per eixò que 'n diuen patria y que ve resultar un teixit de monstruosos ambicions.

Entre moltes altres coses, de que ja se'n ha ocupat la premsa ab indignació, nos digué que al barco se vegeren casi faltats de tot aliment, que si es necessari á les personas que gosan de bona salut, es de tot punt indispensable als infelissos que porten al seu cos los extragos d'una terrible malaltia. Nos digué que l'caldo que se 'ls hi donava no era pas gayre millor que l'ayga, y que en quant als altres aliments, estaven poch menos que á dieta. Així es que per no deixar-se morir de fam, ó al menos per no veurers faltats del aliment que 'ls hi reclamava lo seu estat de salut, diariament havian d'acudir á la cantina ó á la cuyna del barco, á comprar carn y caldo bò, lo qual se 'ls hi facilitava á un preu exorbitant. Al arribar al port, tots aquells infelissos havien deixat al barco gran part ó tots los estalvis que havien pogut fer durant mesos y anys de una terrible campanya, lluyant sempre ab la mort que 'ls amenassava per tots costats.

Nos digué també que tots aquells pobres malalts, rendits per lo mal, havien de dormir com á gossos, per terra y casí sense roba y los que ab prou feynas tenian fornas pera aixecar-se, s' havien d' aixecar á punta de dia obligats per los raigs d' ayga de les mangueras del baldeo, perquè al que no s' aixecava, se 'l rebejava despiadadamente, puig alguns havien arribat ab la roba casi podrida pels efectes de l'ayga.

Tot això es criminal en son gran màxim. Lo govern deu ignorar tot això, puig no pot permetre que 's privi del menjar que ell paga als infelissos malalts, que de la seva butxaca se 'l han de pagar si volen menjar. Lo senyor marqués de Comillas, ànima de la Trassatlàntica, persona molt catòlica, també ho deu ignorar, paig sos sentiments cristians no poden permetre que s' exploti aixis als miserables, y que 's tracti tant crudelment als pobres malalts, que necessiten lo seu aliment y las seves horas de descans, lluixes de dutzàs tant poch convenientis.

Tot això ho deuen ignorar, perquè no es possible tanta perseveritat en los humans, envers infelissos malalts y martirs.

Si lo que 'ns digué aquell pobre soldat malelt es cert, y tot això es conscient, seria precis confessar que 'l Deu que 'ns ha dat lo ser, ha comès ab nosaltres una gran infamia, perquè devant de Deu tots som germans, y seria una vergonya per Deu y pels humans tenir uns germans tan crudels.

J. A.

ARTS Y LLETRES

Las músicas populars de las regions espanyolas

La música gallega

Cant de la Vail de Viero. Aqueix cant perteneix á la província de Lugo, se escriu en ayre 4/4 assai y ab lo compàs de dos per quatre, te dues frases de sis compassos cada una y s' prollonga la segona nota del final del compàs de la primera frase.

Cant religiós d' Orense. Està escrit en lo compàs de sis per vuit en un temps allegro. Aqueix cant lo cantan les dones quan aixafan la planta que fa'l fil de llinet. Hus aquí una cobla.

Est' è o tempo d' o traupel, est' è o tempo de troupear, est' è o tempo de mazar o lino, est' è o tempo d' o lino uazar.

Panzolina. Es un cant que s' executa per Nadal, se canta á chor y te ademés unas coplas á sola; se escriu en compàs de tres per quatre en ayre allegretto. Consta de dos fragments.

Maneo (1) Es un ball en temps de tres per quatre, per l' istil del wals. S' hi empleyan tota classe de quartetas, al final de les quals s' hi introduceix l' estribillo: «Ea, ea salerosal, repetint per conclusió lo quart vers de la quarteta. Cuan lo vers acaba grave s' hi anyadeix una nota mes, y una menos quan es agut.

Himne de la Guerra de la Independència. La música d'aqueix himne se compóngué en Jatiol de 1808 per lo batalló de Literais, organitzat en la Universitat de Santiago de Compostela. Lo gaiter de la Catedral de dita ciutat, contemporà de tant heroica època, lo tocava en totes las festas cívicas y religiosas. Al examinar la estructura melòdica de sa segona part, se dedueix que pot haver servit tal vegada de tema principal al popularísim Himne de Riego, que en 1820 aparegué en Cabezas de San Juan ab las inspirades estrofes del literat Evarist San Miguel, ó potser que 'ls dos s'han d'un mateix autor. Los antichs músics del 4.º Regiment de Artilleria de aquella plassa, conservan la tradició de que la música d'aqueix himne es deguda al nàmen de D. Francisco Bañeras. En tots los moviments polítichs que hi ha hagut á Galicia, ha sigut sempre la nota de mes efecte pera enardir lo sentiment patriotic.

La Gaita. Se diu que aqueix instrument de vent tan caracteritat á Galicia, es antiquissim, y que s' inventat per Tubal, fill de Lamed. Se compón d' una pell de cabra, que infla lo que toca per medi d' un canut de fusta que passat en un extrem del instrument, li vé á rans de la boca. En la part inferior hi ha una flauta de bech ab embocadura de canya ab sis forats, que tapanse y destapen ab les dits de abdues mans, produceix diversos sons. Te ademés un canó llarch anomenat roncón que fa'l objecte de pedal en la tònica ó s'iga la primera nota de un tó, tenintne tembre algunes cops dos, trebanse lo segon en la quinta del tó ó s'iga la dominant, puig no's pot modular.

La gaita, tant semblant á la cornamus de breton, es una reminiscencia celta per lo nom y per l'ús. Acompanya'l coro unisono de la gent del camp. La nota pedal conegeuda per aqueixa gent ab lo nom de ronco, es ostensible la tònica de una melodia,

(1) Maneo, equival á garbo y soltura.

quins perodes no admiteixen mes acorts que 'ls perfectes de major y menor.

Es impossible dubtar que aqueix rústich instrument se troba desde remotas èpocas encarnada en les costums dels pacífics habitants de Galicia, puig que en los seculars castells de la noblesa, està representat sobre la porta principal un pagés del país, en posició de tocar la gaita, al que acompaña un altre ab un petit tamborí.

Jo he tingut molt de carinyo á Galicia per sa música popular, puig en tres dels Certamens en que he pres part, sempre he tingut l' honor d' alcansar premi per composicions musicals sobre motius de temes d' aquella hermosa terra, y això es causa de que hagi estudiad ab carinyo las costums d' aquella encontrada.

JASCINTO VERGÉS.

Reus, 8 octubre de 1897.

Carta desclosa

Al Carter de la Espluga de Francolí, Joseph Vallejo.

Lo suelto de crónica que publicavam en la edició del passat divendres, dia 8, acusant rebut de la carta que nos envia'l Sr. Vallejo ab motiu d' un altre suelto que vegé la llum en nostre periódich lo dia 29 del passat Setembre, també ha sigut contestat ab carta particular del interessat, pero aquesta vegada dirigida á mon ilustrat company que té á son càrrec la Administració.

En la nova carta, que conforme als desitjós seus m' ha sigut entregada, se ratifica vostè en todo y por todo de lo que resulte escrito de su puño y letra, incluso la nota de su carta anterior, no más que un xich més avall, aclara que, efectivamente, no faltá qui se li acosta a preguntarli si á la llista de correus hi tenia quelcom pera ell, donantli contestació satisfactoria, y que li fora entregat mitjans documentació y altres requisits. Y seguidament afegeix.

Si su Director venia provisto de los requisitos BELLANADOS en la calle en contestación á la observación que se me hizo ¿qué inconveniente tenía de presentarse como debía, máxime que pernoctó en la Fonda del Centro según manifestó ante otras personas y la dueña de dicha Fonda?

Cap inconvenient tenia en no presentarme ab los documents demanats, ni cap inconvenient podia tenir en omplir los requisits que fessin falta. Afortunadament de cedula personal no m'en falta, com no m'han faltat sempre que ho he sollicitat amics que justifiquin la meva personalitat; y si per aquella vegada, apesar de ses manifestacions ne vaig ferho, donant lloch á vostè que per uns quants dies se felicités de la seva conducta, es perque confiava no era lluny l' altre, en que qualsevol opinió dolentia que de mi hagués format, desapareixis com lo fum que ni deix rastre.

Ja ho sab, donchs, y ho té ben explicat; y més fàcil me torna encara explicarli, lo perquè m' vaig permetre interrogarlo al públic, sense anar á la carteria.

Lo servey de correus en general es dolent; pero la correspondencia de periódichs es pitjor.

Sentme tan fácil l' enterarme si havia arribat lo diari, ja que per casualitat me topava ab lo carter del carrer, havia de perdre temps anant á la carteria?

Frankament la meva voluntat no arriba pera tant y la ilustració que vostè m' suposa, me feya esperar més bones contestació de la que vaig obtenir.

A vegadas un home está de mal humor y cerca de descarregarlo demont de qui ab primer tops!

Y pera acabar, jo m' felicito que l' final de la seva carta sia tan afectuosa y expressiva, puig ell ha fet que reprimis ma ploma mes de lo que no s' mereixian los primers párrafos y que, no la entregués á las caixas per la seva inserció, amanida ab l' alicant del comentari, per mes que are resulti en perjudici meu, puig lo lector, sempre ben volgut, podrà creure que altres rahons fan que no la publiqui.

Reus, Octubre 1897.

CRÓNICA

OBSERVACIÓNS METEOROLÒGIQUAS
del dia 11 d' Octubre de 1897
FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' obser- vació	BARÒMETRE aneroida	GRAU d' humi- tat	PLUJA en $\frac{1}{4}$ horas	AYGUA evap. en $\frac{1}{4}$ h.	ESTAT del cel	OBSE- RVA-
29 m. 3 t.	755	55 61	16	4.9	Ràs	
9 m. 3 t.	755	55 61	16	5.2	Canvi	0.2

HORAS d' obser- vació	TEMPERATURAS	VENTS	NUVOLS
	Maxima	Minim.	Term. tipo
	13	8.6	13
	Sol. 5.00	Sombra 2.1	S. S.
			Cumul. 0.2

Tot sovint llegim telègramas que pintan com á molt crítica la situació dels Estats Units: ara 's dona gran importancia á las huelgas; ara 's parla de la febre groga; ara de la insostenible situació política del president etc. etc. Se coneix que es l' encàrrec que té alguna agència ben pagada y l' objecte, en l' anterior com en l' actual govern, es sostindre la fé d' alguns ilusos de que en un cas apurat l' Espanya podria havérselas ab dita Nació.

Nos dol tindre que manifestar que aquestes notícies no valen un xavo y maluguanyats los que l' hi costan al govern: ho dihem perquè s' enganya el públic y al públic se li diu la veritat. Y desgraciadament per Espanya la veritat es que 'ls Estats Units passen un període de prosperitat molts anys no vista; un d' aquells períodes en que aquell immens Estat, gràcies á sas bonnes culturas, domina en los mercats d' Europa y neda verdaderament en la prosperitat.

Pera corroborar nostra afirmació, traduhim d' una revista tècnica, francesa los següents párrafos. Aquesta revista està ben enterada, perque los negociants á qui ella serveix sostenen grans relacions comercials ab los Estats Units y es per ells de gran interès coneixer la marxa política-económica d' aquell Estat.

Diu així:

«La prosperitat dels negocis als Estats Units se sosté y es d' esperar que s' afirmerà cada dia més: Y ha, efectivament, una base molt solida, ja que reposa en una prosperitat, deguda á la excellent cultura de cereals, que la Amèrica té la bona sort de vendre molt cars á Europa. Los estats del Oest que havien tingut que sofrir molt de la depressió comercial, durant aquests tres anys anteriors començan a aixecarse; los arrendataris llueixen las hipotecas que gravaven d' una manera tan pesada las seves explotacions y l' seu benestar farà que no siguin ja los auxiliars tan convenients dels partidaris de la moneda de plata. L' article de fé que formava la pedra angular del crédo econòmic de M. Bryan, essent, efectivament, avuy un cruel desengany dels fets; los preus del blat haventse apujat al mateix temps que la cotisiació del metall blau tornava á baixar.»

Es dir: tot lo contrari de lo que la premsa rotativa comunica en los seus telègramas desinteressats.

En la casa en construcció del arrabal del Teatre núm. 6, propietat de don Enrich Odén, hi ocorregué el matí d'ahir un trist accident ocasionat per la mort natural d' un dels operaris anomenat Joseph Rey Ferrando.

Estant lo referit manobre ocupat en las operacions de son travall, això es que acabava de desembressar una senzilla, caigüé desplomat á terra. Al aperibirse d' això los altres traballadors acudiren en son auxili així com los amos de la casa que viuen en la casa del costat, corrent acte seguit en busca de mejores corrrent lo primer nostre amich don Robert Grau y poch temps després lo senyor Aluja, si bé fou envà lo recurs de la medicina puig los referits metges declararen que la mort fou á causa de la paralissis del cor de qual organisme havia de patir d' algun temps.

Per lo fet d' haver succehit l' accident en unas obras en construcció tothom creya al primer moment que s' tractava d' una desgracia ocasionada per lo travall, mes, com hem dit, la mort fou per estat natural.

Fora molt convenient que nostre particular amich Sr. Guirao, quefe de la Administració de Correus d' aquesta ciutat, procurés averiguar à qué es degot que cartas depositades á les set del matí en lo bussó de la estació del ferrocarril de la veïna ciutat, avans de sortir lo tren que conduheix la correspondència pera l' correu de Lleida, no s' reparteixin en aquesta ciutat fins á las cinc de la tarda, en perjudici dels respectius interessats.

Un bon amich nostre, lo dissapte passat rebè una carta de Tarragona avisantlo que á las coates de la tarda se verificava l' enterrament d' un amich seu; y com no va rebre la carta fins á la cinc, quan se'n enterà, de res li serví l' avis.

Confiém, donchs, de la bona voluntat del senyor Guirao, que, si contra lo que creyem, lo descuyt es de la Administració de son càrrec, farà que s' esmeni y si deriva de Tarragona, que trasladarà nostra queixa al quefe principal de Correus de la província pero que aquest, dicti midas encaminadas á evitar la repetició de fets com l' apuntai.

Ans d'ahir al vespre una parella de la guardia civil sorprengué una partida de joch en la xocolatería de la plassa de Prim, detenint á uns 28 punys que passavan la tarda estirant la orella á Jordi. Entre tots los agafats se reuniren unes trenta pes-

setas que junt ab lo joch de cartas sorpres, quedaren á disposició del senyor Jutje d' Instrucció.

Nostre bon company de causa La Costa de Llevant en sa secció Blanes, prenen peu de que acaba de fincarse en la citada pintoresca vila de la província de Girona, alsant, en lo carrer de la Esperanza, un edifici que serà dels millors ab que comptara la població, nostre benvolgut amich D. Joseph Guardiola y Grau, publica un llarg suelto ocupantse de la festa celebrada el dia 19 de Setembre á la vila d' Aleixar, patria del Sr. Guardiola, ab motiu de la benedicció del nou Cementiri, costejat per aquest, y del que 'n feu generosa entrega al Ajuntament.

La Costa de Llevant, acaba ab lo següent expressiu pàrraf:

Ategeixi, donchs, tan generós senyor, á les moltes que merescudemètè rebudes, la més coral enhorabona de part d' aquesta redacció que admira als bons patricis que desinteressadament afavoreixen als pobles.

La Renaixença y molta part de la premsa de Barcelona, al ocuparse dels cartells presentats per anunciar lo pròxim concurs de Bellas-Arts, dedicau grans y preferents elogis als dos que hi té presents nostre amich, l' artista d' aquesta ciutat en Ramon Casals y Vernis.

En la ressenya que 'ns envia nostre correspolson Sr. Sugranyes, ja 'ns senyalà dits cartells com los millors presentats, més lo que alguns podian crèure ho efecte de la amistat y del patriotisme local, s'ha vist confirmat pels més notables crítichs d' art de la capital.

Celebrarém que aquest judici siga també lo del Jurat y recaygui sobre un artista de Reus la gloria de la victoria en tan noble y artística lluyna.

Ha vingut lo gust de saludar á nostre bon amich En Joseph Planas Robert, director de La Veu de Sitges, que 's troba visitant nostra ciutat ab un distingit company seu. Los hi desitgem una felis estada.

Lo dia 14 d' aquest mes, los noys y noyas de las escoles de Palma, seràn obsequiats ab un berenar per la Diputació de las Baleares. En aquesta festa escolar se cantarán diferents coros compostos espressament, dels que la major part estan escrits en mallorquí. Entre aquests n' hi ha dos originals d' En Miquel S. Oliver y En Pere d' Alcántara y Penya, que tenen un esperit altament patriòtic.

La Comissió provincial de Tarragona ha publicat una circular invitant als Ajuntaments y corporacions agrícolas d' aquesta província pera que nombrin delegats que s' posin en relació ab la Comissió organitzadora del Congrés vitícola que ha de celebrar-se durant lo mes de Maig pròxim á Sant Sadurní de Noya, tota vegada que dit Congrés se fa extensiú á la viticultura d' aquesta província.

L' acta que junt ab una medalla ab l' escut de Barcelona y una inscripció elusiva á la solemnitat que s' estava celebrat va ser fiscada dintre d' un pot de cristall en la primera pedra del monument a Frederich Soler, després d' haverla firmada las autoritats è individuos de la Comissió Executiva que assistiren al acte del mateix, està concebuda en los següents termes y en nostra llengua catalana:

«A la ciutat de Barcelona, á las quatre de la tarda del dia vintivuit de setembre de mil vuitcentos novanta set, se posà la primera pedra del monument a Frederich Soler, després d' haverla firmada las autoritats è individuos de la Comissió Executiva que assistiren al acte del mateix, està concebuda en los següents termes y en nostra llengua catalana:

«A la ciutat de Barcelona, á las quatre de la tarda del dia vintivuit de setembre de mil vuitcentos novanta set, se posà la primera pedra del monument que l' Excm. Ajuntament d' aquesta ciutat acordà que s' aixequés per suscripció popular ab l' intent d' honrar la memòria del poeta y actor dramàtic català En Frederich Soler (Serafí Pitarre).

La Comissió executiva nombrada pera realizar aquesta idea, posada d' acord ab la Corporació municipal, senyalà l' dia d' avuy pera celebrar tan solemne acte y confià la direcció artística del monument al escultor tortosí En Agustí Querol.

En testimoni de tot lo amunt expressat firman aquest document las autoritats y membres de la Comissió que hi assisteixen.

Han visitat la ciutat de Girona durant la setmana passada, lo catedràtic de la Universitat de Burdeos y Director de la Revista de las Universidades del Mito de França, Mr. Pere Paris, y l' R. P. Dom E. Roulin, de l' ordre de Sant Benet, qui esta fent un estudi sobre variis monuments romànichs d' Espanya. Un y altre han manifestat endurser de la seva visita molt faguetes impressions.

Entre tots los agafats se reuniren unes trenta pes-

A Alzola, hi passà l' istiu una senyora que s' entretenia à ensenyar lo castellà á las noyas de la població. Un sacerdot de la població comprendent que es una gran veritat lo que escrigué En Cánovas quan afirma que 'ls bascongats devian la pureza de sas ideas y costums, á que en sa majoria no sabian lo castellà, y que 'l dia que sapiguesen aquest idioma perdrían las unes y las altres, recomaná á las noyas no assistissin á la esmentada escola.

Per efecte d'aquesta recomanació, engusny no ha assistit ni una sola noya á rebre las lissions de la se-nyora castellana.

D. Joseph Aragón, acaba de fundar, á Barcelona, una escola d'ensenyança elemental y superior. En son programa anunci, hi legim aquest patriòtic pàrrafo:

«Tenint en molta consideració que 'l que ignora la llengua propia de sa pàtria, es un estranger en ell, y que 's deber sagrat de tot home, saber parlá ab corecció l' idioma ó dialecte del poble natiu, pera major cooperar al avens del mateix, desde aquest any tindrán los alumnos de la Secció superior una classe especial de llegir y escriure en català, quins treballs se traduirán ab cuidado al castellà».

L' «Ateneu Obrer» de la mateixa capital, que s' corporació subvencionada per la Diputació y l'Ajuntament, també sosté ana classe shont s' hi ensenya'l català, ab la correspondent traducció castellana.

Avant y fora, y que sia desterrada per sempre la rutina y mal gust imperant, Nostre estimat company El Fuerista de San Sebastián, ha comensat à publicar en forma de folletí una obreta titulada: «Secretos para hablar y escribir con claridad el bescuense», original d'un sacerdot que firma ab las inicials B. P. A.

En la escola municipal del Masnou que dirigeix lo senyor Bosch se donan els deixables, lissions de gramàtica y escultura catalana.

Es aquest un exemple digne d' aplaudiment é imitació.

Lo discours inaugural del present curs de la Universitat de Barcelona fou fet pel catedràtic de Dret de dita Universitat don Modest Falcon Ozoldi, sobre 'l tema la «Codificació del Dret Català». Lo discours resultà una diatriba contra dit dret y contra 'ls catalans que s' honran en volquerlo sostenir com á dret propi, fruyt de las necessitats y de la experientia de Catalunya. Tenim present haver dit en altre ocasió que es vergonyós que Catalunya hagi de pagar en sos establiments docents á gent que d' una manera directa ó indirecta procuran fer aburrir als fills de la terra tot lo que sos pares aymaren y respectaren. Los fets venen cada dia á donarnos més la rahó. ¿Quin dret català podrán saber los deixables de la Universitat de Barcelona, si 'ls encarregats d' ensenyarlo no 'n poden sentir parlar y voldrían veure'l enterrat? Precisament en aquest curs se donaran en la referida Universitat lissions especials del dret de la terra. Aquestas lissions serán lliures. Las oficiales, las obligatorias, son no obstant las contraries à nostre dret. Y cuidado que aquest, segons la llei, està vigent. Pero ab la lleu succoeix com ab la ensenyansa, que 'ls que son al candeler 'n fan lo que 'n volen.

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d'aquesta ciutat, puja á la cantitat de pessetas 1026'32.

SECCIO LITERARIA

A la Música

A mon amic lo distingit mestre compositor D. Joseph M. Ballot.

Joyell d'un men de somnis qu'eixint de llurs entranyas lo sentiment s' endú, que el pler empeltes vida y al crú dolor enganyes, j'com jo cantart' voldría, sino 'm manquessin manyes!, i si jo pogués parlar-te mateix que 'm parlas tú!

Més no, no puch, que moda se m'ha tornat ma lira ab tanta inspiració, y tú no bé sospires, quan prova si sospira, quan va pera respondre't y 't cerca, y tomba, y 's gira, y 's ven esma-perduda, cor-presa d'emoció.

«Cóm no si, ab tes soptades emanacions divines, despertes bells encants que fan, estàtichs naltres, de nostres cors joguines, y atréus à nostres penses del tot y les fascines, pintant lleugers y débils los desenganyes més grans.

Tú n' ixes misteriosa de tot lo de la terra, despertes nostre enhel en cercle germanívòl ó bé en sagnanta guerra, en la planúria amplosa, en la esquerpada serrs, ó endins la mar blavissa hont s'enmiralla 'l cel.

Tú n' ets lo dols murmurí que romp lo trist silenci en tétrich cementir, ets tú 'l fort mur que tanques al cerbre que repensi lo qu' es aquesta vida, l' abím vers hont avenisi, tú surts en la rialla com vas ab lo sospir.

Lo remoreig de l' ayre s' engendra en ta armonia, l' esclat ab que 's desfa la onada vers la platja ronsera fent sa via t' escampa y t' arreplega, mateix que ab gelosia, y ets tú la que encoratges lo brau del hurècà.

Quan xafogosos cauen, en plena mitj-diada, los raigs vermella del sol y endintre 'l vert brancatge nombrosa l' auzellada brinqueja y salta y vola, no hi manques refilada per bella cadernera ó alegre rossinyol.

Ab tú tot s' enjoyella, tristivola ó de festa los jorns assenyalats, la vida ns ufaneja, ab tú fins l' ampla arresta que 's clava apar qu'es dolsa, fins dous á la tempesta que arrasa y enderroca, quelcom que 'ns té embaucats.

Engendre vaguerívol que en vol que no 's detura te perts en l' infinit,

jo t' oich embadalintme veystent á la Natura somesa á los prodigis que arreu transports, pura, fresquívola amanint l' espay del esperit.

Jo t' oich embadalintme, iquí hi ha que't resistesca 's fins al cor escéptic que ja per res s' engrésca, provant d' assaborirte, li apara com dolsa bresca que tret agror al dupte del enfosquit demá!

Oh Música, expréssivola en goig, pler, alegria, tristesa, plany, dolor, ja ayrosa en tes passades, ja en tons de melàngia, t' atmiro en tots aspectes com font de poesia, del cor que sent senyora, regina del amor.

Barcelona 7 Octubre 97. JUST ASPRE.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

dels dias 9 y 10 d' Octubre de 1897.

Naciments

Amadeo Nogués, Vall, de Amadeo y Carme.

Matrimonis

Joseph Prats Cornell, ab Assumpció Pons Vidal.

Defuncions

Maria Sans Prats, 87 anys, Casa de la Caritat.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Nostra Senyora del Pilar.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de S. Joan Batista (Providence)

Continúa en aquesta Iglesia la solemne Novena que la Arxicofradia Teresiana d'aquesta ciutat tots los anys dedica á sa excelsa Mare Sta. Teresa de Jesús.

Tots los dias á las sis de la tarde se posará de manifest á S. D. M. resantse á continuació lo Santíssima Rosari, ab lo fi de guanyer las Indulgencias que durant aquest mes d' Octubre concedeix lo Santíssim Pontífice, seguirán los exercicis de la Novena y sermó que està á càrrec tots los dias del Rvt. P. Vidal, de la Companyia de Jesús, finalant ab la Reserva del Santíssim.

Lo divendres, festivitat de Sta. Teresa, á dos cuars de deu se cantarà un solemne Ofici ab accompanyament d' armonium, y predicarà las glories y virtuts de la Santa lo referit P. Vidal. La Comunió general tindrà lloc lo diumenge 17 durant la Missa de las 8, ab la plástica corresponent. La pàrt de cant està á càrrec de las Religiosas d'aquest Convent.

Sant de desd.—Sant Eduard.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Roi

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarda d' ahir:

Interior	64'62	Filipinas
Exterior	79'80	Aduanas
Amortisable	78'50	Cubas 1886 93'
Fransas	18'90	Cubas 1890 77'25
Norts	24'05	Obs. 600 Fransa 94'62
Exterior París	61'43	Obs. 300 52'25
París	30'50	Londres 32'85

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los països.

BOLSI DE REUS

Cotisacions realitzadas en lo dia d' ahir à Barcelona facilitades per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	88'65	Fransas
Exterior	79'91	Cubas vellas
Colonial	80'51	Cubas novas
Norts	24'35	Aduanas
Obligacions Almenys	80'35	Oblig. 300 Fransas 51'86
		Philippines
PARIS		
Exterior	61'93	Norts
		GIROS
Paris	30'50	Londres

Moviment del port de Tarragona

Entrades del dia 9

De Barcelona en 5 dias, l. «Isabel», de 33 ts., ab lastre, consignat á don Joan Mallol.

De Barcelona en 2 dias, l. «Enrique», de 34 tone-ladas, ab lastre, consignat á don Joan Mallol.

De Bilbao y esc. en 25 dias, v. «Cabo San Martín», de 1213 ts., ab efectes, consignat á don Marián Peres.

Despatadas Pera Barcelona v. «Cervantes», ab carga general.

Pera Huelva y esc. pail. «Joven Paquito», ab cibada.

Pera Bilbao y esc. vapor. «Cebo San Martín» ab efectes.

Pera Gotemburgo, y esc. v. suech «Hispania», ab vi.

Pera Barcelona v. noruech «Selamance», ab bacilla de trànsit.

ANUNCIS PARTICULARS

Academia Fortuny

Ensenyansa de dibuix, pintura y modelat

BIREGIDA PER

RAMON CASALS

Premiat ab medallás, diplomas y mencions honoríficas en varis exposicions, alumno per oposició del «Regio Instituto di Belli Arti» en Roma.

Ensenyansa de dibuix lineal, adorno, figura, paisatje, natural, pintura el oli y l' aiguada.

Dibuix y pintura ab model vitu Carrer Major núm. 28, pis 1.er.—Reus

CLASSES DE MÚSICA

Per lo professor Estanislao Mateu

Quedan obertas desde primer d' Octubre en casa 6 á domicili.

Curs especial de piano y cant.

Arrabal Sta. Anna, 64, entressuelo.

Ferrocarril econòmic de Reus a Salou

Servei de trens que regirà desde l' dia 1 de Setembre de 1897.

SORTIDAS DE REUS.—Matí: 4'10, 9'06.—Tarde: 2'32, 3'45.

SORTIDAS DE SALOU.—Matí: 4'56, 10'46.—Tarde: 5'10.—Nit: 7'25.

Las horas se regiran per lo meridià de Madrid.

